

IV Õpitulemused ja õppesisu klassiti

8. klass, 1 tund nädalas, kokku 35 tundi

MINA JA ÜHISKOND. MEEDIA JA TEAVE. RAHVUSVAHELISED SUHTED.			
Kasutatav õppevara Inimene ja ühiskond. EAÜS metoodiline õppematerja https://drive.google.com/file/d/1N7wBQL24JwhMuBxoesr1MeXuRp3GG2OA/view Lugemistekst: Mis vahe on kolmandal sektoril ja kodanikuühiskonnal? https://heakodanik.ee/mis-on-kodanikuuhiskond/ EIS keskkonnas interaktiivsed ülesanded: <ul style="list-style-type: none"> • Ühiskonna sektorid https://eis.ekk.edu.ee/eis/lahendamine/4915 • Ühiskonna sektorid https://eis.ekk.edu.ee/eis/lahendamine/5558 • Noored ja ühiskond https://eis.ekk.edu.ee/eis/lahendamine/7588 • Ühiskonnaelu valdkonnad https://eis.ekk.edu.ee/eis/lahendamine/4946 • Ühiskonna sektorite eesmärgid https://eis.ekk.edu.ee/eis/ylesanded/12994/lahendamine • Vabatahtliku tegevuse võimalused https://eis.ekk.edu.ee/eis/ylesanded/13393/lahendamine			
Õppesisu kirjeldus (tegevused)	Õpitulemused	Hindamine	Arendatavad digipädevused
I MINA KUI ISIKSUS Minapilt. Enesehinnang Isiksus, isikuomadused. Geenid ja keskkond.	Õpilane: 1) analüüsib enda iseloomujooni ja -omadusi, väärtustades endas positiivset; 2) mõistab enesehinnangut mõjutavaid tegureid ja enesehinnangu kujunemist 3) mõistab enesekontrolli olemust ning demonstreerib õpitu olukorras oma käitumise kontrolli	Arutlus teemal: “Kes ma olen?”	
II MINA KUI SOTSIAALNE OLEND Suhtlusvõrgustikud Suhtlusoskus Konflikti olemus ja põhjused, konflikti lahendamine	Õpilane: 1) Oskab nimetada peamisi sotsiaalvõrgustikke 2) Väärtustab suhteid lähedastega 3) oskab iseloomustada head suhtlejat 4) teab, kuidas lähisuhet luua ja seda katkestada 5) teab, miks konfliktid tekivad ja oskab eristada kasulikku lahendusviisi kahjulikust	Uurimistöö väljendusvahendite kohta. Rollimängud grupitööna.	Google Drive'i kasutamine

<p>III ÜHISKONNA SOTSIAALNE STRUKTUUR. INIMÕIGUSED</p> <p>Põhifookus: erinevate sotsiaalsete rühmade sidus kooseksisteerimine.</p> <p>Sotsiaalsed rühmad ühiskonnas: soolised, ealised, rahvuslikud, usulised, varanduslikud, regionaalsed jm.</p> <p>Sotsiaalne kihistumine ja selle põhjused.</p> <p>Sotsiaalne sidusus.</p> <p>Sotsiaalne tõrjutus.</p> <p>Sotsiaalne õiglus ja võrdõiguslikkus.</p> <p>Solidaarsus.</p> <p>Väärtused ja identiteedid. Mitmekultuuriline ühiskond ja selle võimalused ning probleemid.</p> <p>Inimõigused ja kodanikuõigused</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) teab ja oskab kontekstis kasutada mõisteid sotsiaalsed erinevused, sotsiaalne kihistumine, sotsiaalne sidusus, sotsiaalne tõrjutus, identiteet, mitmekultuurilisus;</p> <p>2) märkab erinevusi sotsiaalsete rühmade vahel ja mõistab nende põhjusi;</p> <p>3) märkab kultuuride ja sotsiaalsete rühmade mitmekesisust, diskrimineerimist, sekkub oma võimaluste kohaselt;</p> <p>4) väärtustab sotsiaalset õiglust ja sidusust;</p> <p>4) väärtustab soolist võrdõiguslikkust;</p> <p>5) mõistab kultuuride erinevusi ja oskab suhelda teiste kultuuride esindajatega;</p> <p>6) teab ja oskab kontekstis kasutada mõisteid: põhiõigused, inimõigused, kodanikuõigused, universaalsed õigused, lapse õigused, kohustused, privileegid, vastutus, diskrimineerimine, inimkaubandus.</p>	<p>Töö allikatega (erinevad kultuurikogukonnad)</p> <p>Õpilaste ettekanded maailmareligioonide teemal</p> <p>Plakat “Eestlaste rahvuslik identiteet”</p> <p>Arutlus sotsiaalse kihistumise teemal</p> <p>Esitluse loomine: subkultuuridest ja nende tutvustamine klassile.</p> <p>Rollimäng, kus iga õpilased loosivad endale subkultuuri esindaja rolli ja püüavad neid jäljendada kokku lepitud olukordades nt laadal, bussipeatuses, meelevaldusel.</p>	<p>Google Drive'i kasutamine</p> <p>Ülesanded e-koolikotist</p> <p>Maailmakooli materjalide kasutamine</p>
<p>IV RIIK JA VALITSEMINE</p> <p>Demokraatliku ja mittedemokraatliku ühiskonna erinevused. Demokraatliku valitsemise põhijooned: võimuorganite valitavus ja aruandlus, võimude lahusus ja tasakaal.</p> <p>Õigusriik. Kodanikuvabadused ja -õigused.</p> <p>Õigus ja õigussüsteemid</p> <p>Kohtupidamine Eestis (võimalusel õppekäik kohtusse)</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) teab ja oskab kasutada kontekstis mõisteid demokraatia, autokraatia, totalitarism; võimude lahusus ja tasakaal, õigusriik, kodanikuõigused, kodanikuvabadused, kodanikuühiskond, kodanikualgatus;</p> <p>2) selgitab demokraatia põhimõtteid ning nende rakendamist riigivalitsemises;</p> <p>3) tunneb demokraatlikus ühiskonnas kehtivaid reegleid (nt pluralismi, kaasamist, vähemusega arvestamist, igaühe võrdsust seaduse ees, käitub demokraatia põhimõtete järgi;</p> <p>4) eristab demokraatiat ja autokraatiat, võrdleb demokraatliku, autoritaarse ja totalitaarse ühiskonna põhijooni;</p> <p>5) selgitab õigusriigi toimimise põhimõtteid;</p> <p>6) oskab iseloomustada erinevaid õigussüsteeme maailmas.</p>	<p>Kontrolltöö</p> <p>Töö põhiseadusega</p> <p>Töö allikatega</p> <p>Kohtuistung rollimäng</p> <p>Kaasuste analüüs</p>	<p>Leiab märksõna abil vajaliku info/allikmaterjali - teeb vahet tõesel ja valel infol.</p> <p>Eristab fakti-, fantaasia- ja arvamuspõhist meediateksti.</p> <p>e-Koolikoti ülesanded</p>

<p>V KODANIKUÜHISKOND Kodanikuühiskonna olemus ja põhijooned. Vabatahtlikud ja MTÜd. Kirik ja usuühendused. Kodanikuosalus ja kodanikualgatus. Kodanikuajakirjandus. Vabatahtlik tegevus, kaasatus ühendustesse ja organisatsioonidesse. Noorte osalusvõimalused. Õpilasomavalitsus ja õpilasorganisatsioonid. Noorteprojektid. Käitumine kriisioludes. Kodanikuühendused Lääne-Virumaal</p>	<p>Õpilane: 1) teab ja oskab kasutada kontekstis mõisteid kodanikuühiskond, vabatahtlik, kodanikuosalus, kodanikualgatus; 2) iseloomustab kodanikuühiskonna rolli demokraatia tagamisel 3) mõistab kodanikuühiskonna ja vabatahtlike toimimise põhimõtteid ning eesmärgi 4) analüüsib kodanikuühiskonnas tegutsemise võimalusi ja probleeme ning pakub lahendusi. 5) õpilane teab, millised kodanikuühendused tegutsevad Lääne-Virumaal 6) analüüsib enda võimalusi kooli ja kogukonna elu ning kohaliku omavalitsuse poliitika kujundamisel; 7) Teab ja väärtustab kodanikuühiskonna võimalusi korraldada elu kodukohas, piirkonnas, riigis ja rahvusvaheliselt.</p>	<p>Kontrolltöö Kokkuvõtte ühest Lääne-Virumaal tegutsevast kodanikuühendusest Arutlus vabatahtliku töö otstarbekuses Uurimus</p>	<p>Koostöös digisisu jagamine (tekst, foto, video): Padlet, Jamboard, <u>LINO</u>, <u>Wakelet</u>, <u>Dotstorming</u> ... mõistekaardid Leiab märksõna abil vajaliku info/allikmaterjali - teeb vahet tõesel ja valel infol. Eristab fakti-, fantaasia- ja arvamuspõhise meediateksti. Saile Mägi - Kas vabatahtlik välisriigis teeb tööd või on turist? https://etunnid.tagasikooli.ee/e-tund/kas-vabatahtlik-valisriigis-teeb-tood-voi-on-turist/ Maari Ernits - Mida kujutab endast vabatahtliku töö? https://etunnid.tagasikooli.ee/e-tund/mida-kujutab-endast-vabatahtliku-too/</p>
---	--	---	---

<p>VI MEEDIA JA TEAVE</p> <p>Põhifookus : professionaalse ajakirjanduse eristamine muust meediast.</p> <p>Põhifookus B: informatsiooni kaudu mõjutamise märkamine.</p> <p>Raamatukogu, internet. Ajakirjanduse roll ühiskonnas: informeerimine, tähelepanu juhtimine probleemidele, avaliku arvamuse kujundamine, meelelahutus jne.</p> <p>Kommunikatsioonieetika, avaliku ja eraelu piir.</p> <p>Turunduskommunikatsiooni funktsioon ja liigid: valimisreklaam, sotsiaalreklaam, kommertsreklaam jne. Autoriõigused ja -vastutus, teoste kasutamine: viitamine, tsiteerimine, üles- ja allalaadimine.</p> <p>Plagieerimine</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oskab allikatest leida asjakohast infot oma arvamuse kujundamiseks; 2) tunneb ära valeuudise ja propaganda ja teab, miks need võivad olla ohtlikud; 3) mõistab koostöövõimaluste otsimise vajalikkust erimeelsuste puhul; 4) märkab diskrimineerimist ja oskab analüüsida konkreetset juhtumit ning pakkuda välja lahendusi; 5) toob näiteid stereotüüpide, vaenukõne ja sallimatuse kohta ning mõistab nende ohtu ühiskonnale; 6) teab ja oskab kontekstis kasutada mõisteid: avalik-õiguslik meedia, erameedia, ajakirjandus, massikommunikatsioon, meedia, arvamusiidid, meediavabadus, propaganda, polariseerumine, kollane ajakirjandus 7) oskab allikatest leida asjakohast infot oma arvamuse kujundamiseks; 8) tunneb ära valeuudise ja propaganda ja teab, miks need võivad olla ohtlikud; 9) mõistab koostöövõimaluste otsimise vajalikkust erimeelsuste puhul; 10) märkab diskrimineerimist ja oskab analüüsida konkreetset juhtumit ning pakkuda välja lahendusi; 11) toob näiteid stereotüüpide, vaenukõne ja sallimatuse kohta ning mõistab nende ohtu ühiskonnale; 12) hindab infoallikaid kriitiliselt ja kujundab oma arvamuse, järgib autoriõiguse ja intellektuaalse omandi kaitse põhimõtteid 13) teab ja oskab kontekstis kasutada mõisteid: valeuudised, vandenõuteooriad, infosõda, infomull/ kajakamber, tehisintellekt (AI), süvavõltsing, kommertsreklaam, sotsiaalreklaam, poliitreklaam, vaenukõne, sõnavabadus. 	<p>Töö allikatega</p> <p>Uuring, milliseid meediavahendeid noored kõige enam kasutavad</p> <p>Juhtumianalüüs</p> <p>Rühmatöö-saade</p> <p>kooliraadiosse, ajaleheartikkel vm.</p>	<p>Leiab märksõna abil vajaliku info/allikmaterjali - teeb vahet tõesel ja valel infol.</p> <p>Eristab fakti-, fantaasia- ja arvamuspõhist meediateksti.</p>
<p>VII RAHVUSVAHELISED SUHTED</p> <p>Eesti ja maailm: kuidas rahvusvaheline olukord Eestit mõjutab ning kuidas väikeriik saab oma huve rahvusvahelistes suhtluses teostada.</p> <p>Rahvusvaheliste organisatsioonide ajalugu.</p> <p>Eesti rahvusvahelistes organisatsioonides.</p> <p>Mõisted: Euroopa Liit, EL Parlament, EL Komisjon, Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon (NATO), ÜRO, euro, diplomaatia, humanitaarabi organisatsioonid</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib näidete põhjal suur- ja väikeriikide, naaberriikide, demokraatlike ja mittemokraatlike riikide vastastikuseid suhteid; 2) selgitab riikide koostööd rahvusvahelistes organisatsioonides, toob näiteid; 3) teab Euroopa Liidu liikmesriike ja mõistab, miks Euroopa Liidu liikmesriik peab liikmesusest tulenevaid kohustusi täitma; 4) toob näiteid Euroopa Liidu kodanike õigustest ja võimalustest, seostades neid enda eluga; 5) teab, et Eesti peab arvestama rahvusvahelise olukorra ja rahvusvaheliste 	<p>Kontrolltöö</p> <p>Kaardiülesanne "Maailm – kuhu ja miks tahan minna".</p> <p>Metoodika näide</p> <p>https://maailmakool.ee/materjalid/9926/kaardiulesanne-maailm-kuhu-ja-miks-tahan-minna/, edasi teha töölehed teemal Välisministeerium: reisi- ja konsulaarinfo</p>	

	<p>suhetega.</p>	<p>https://drive.google.com/file/d/13ADEwBKCQXPP-7V4f8pAQqTW_GjdVtZR/view lk 79-81. Rühmatöö – „Eesti osalus rahvusvaheliste organisatsioonide töös“, kus õpetaja saab rakendada ka diferentseerimise põhimõtteid jagades õpilased ise rühmadesse. Rühmatööde tulemusi esitab iga grupp posterettekandena. Töö piltidega/ töölehtedega: Tööleht rahv.organisatsioonide lippudega (EL, NATO, ÜRO). Milliste rahvusvaheliste organisatsioonide lippudega on tegemist? Lisa lühidalt ka nende organisatsioonide peamised tegevus eesmärgid. Töö tekstidega+töölehed: EL toimimist õppida kasutades tööraamatut "EL ja mina"</p>	
<p>Lõiming Eesti keel - arutluste kirjutamine Inimeseõpetus - KiVa Geograafia - maailmariigid Ajalugu - riigikorrad, teabekandjate ajas muutumine, tööstuslik revolutsioon, rahvusvahelised organisatsioonid ajaloos, ELi ja NATO ajalugu Geograafia - töö kaardiga Muusika - rahvushümnid Loodusained - globaalprobleemid</p>			